

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

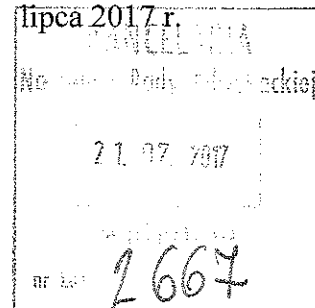
Adam Podgórski

GMS-WP-173-192/17

Warszawa, dnia

17

lipca 2017 r.

Prezes

Naczelnej Rady Adwokackiej

Pan Jacek Trela

Szanowny Panie Prezesie

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję – w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz.U.2016.1999 j.t. ze zm.) - poselski projekt ustaw o zmianie ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Stanisław Piotrowicz), z prośbą o przedstawienie opinii.

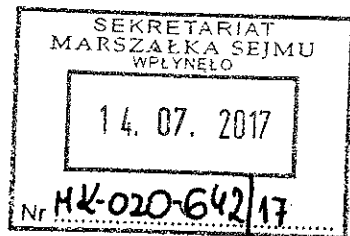
Z poważaniem

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, 14 lipca 2017 r.

**Grupa Posłów na Sejm RP
Klubu Parlamentarnego
Prawo i Sprawiedliwość**

**Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483) oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r. poz. 32 t.j. z późn. zm.) niżej podpisani posłowie składają projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Pana Posła Stanisława Piotrowicza.

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego

Art. 1. W ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2073) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Sędzią Trybunału może zostać osoba, która wyróżnia się wiedzą prawniczą oraz spełnia wymagania niezbędne do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego.”;

2) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do praw i obowiązków sędziów Trybunału stosuje się odpowiednio ustawę z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym.”.

Art. 2.1. Od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1 w razie śmierci sędziego Trybunału Konstytucyjnego, zwanego dalej „sędzią” jego rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, z późn. zm.) dla rodzin pracowników. Do okresu zatrudnienia, od którego zależy wysokość odprawy, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia na stanowiskach asesora sądowego lub sędziego.

2. W razie śmierci sędziego albo sędziego w stanie spoczynku lub członka jego rodziny, osobie, która pokryła koszty pogrzebu, przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości i na zasadach określonych dla zasiłku pogrzebowego z ubezpieczenia społecznego.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie śmierci osoby pobierającej uposażenie rodzinne albo członka rodziny tej osoby.

4. W razie zbiegu prawa do świadczenia, o którym mowa w ust. 2 i 3, z prawem do zasiłku pogrzebowego z ubezpieczenia społecznego, przysługuje prawo do jednego ze świadczeń, wybranego przez uprawnionego.

Art. 3.1. Od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, w razie śmierci sędziego albo sędziego w stanie spoczynku, członkom jego rodziny, spełniającym warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przysługuje uposażenie rodzinne w wysokości:

1) dla jednej osoby uprawnionej - 85%,

- 2) dla dwóch osób uprawnionych - 90%,
 - 3) dla trzech lub więcej osób uprawnionych - 95%
- podstawy wymiaru.

2. Podstawę wymiaru uposażenia rodzinnego przysługującego rodzinie stanowi:

1) w przypadku rodziny zmarłego sędziego w stanie spoczynku - uposażenie, jakie przysługiwało w chwili śmierci zmarłemu sędziemu w stanie spoczynku, z zastrzeżeniem pkt 2;

2) w przypadku rodziny zmarłego sędziego albo zmarłego sędziego w stanie spoczynku przeniesionego na podstawie art. 32 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego - uposażenie, jakie przysługiwałoby mu w chwili śmierci w wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat, pobieranych na ostatnio zajmowanym stanowisku.

3. Uposażenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, podwyższa się stosownie do zmian wysokości wynagrodzeń zasadniczych sędziów czynnych zawodowo.

4. W razie zbiegu prawa do uposażenia rodzinnego z prawem do emerytury lub renty, na wniosek uprawnionego, przysługuje albo uposażenie rodzinne, albo emerytura lub renta.

5. Do uposażenia rodzinnego przysługuje dodatek dla sierot zupełnych w wysokości i na zasadach określonych w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 4. Przepisy art. 2 i art. 3 stosuje się do zdarzeń, które miały miejsce od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Przedmiotem przedkładanego projektu jest zmiana dwóch przepisów ustawy z 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Pierwszy z nich dotyczy kwalifikacji wymaganych do zajmowania stanowiska sędziego TK (art. 3 ustawy), a drugi kwestii odpowiedniego stosowania przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym do praw i obowiązków sędziów TK (art. 19 ustawy). Ponadto wprowadzane są przepisy dostosowujące gwarantujące zabezpieczenie społeczne rodzinom zmarłych sędziów Trybunału, również sędziów w stanie spoczynku.

Grupa posłów uznała za zasadne wprowadzenie zmian do tych regulacji, by zapewnić spójność systemu prawnego i w sposób wyraźny zagwarantować realizację prawa do zabezpieczenia społecznego rodzinom sędziów TK, w tym sędziów Trybunału w stanie spoczynku.

II. O niekonsekwencji ustawodawcy w obowiązujących rozwiązaniach prawnych w tym zakresie poinformowała w piśmie do Marszałka Sejmu Prezes Trybunału Konstytucyjnego. Uwagi dotyczyły brzmienia niektórych przepisów ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego, zwłaszcza w związku z niespójnością regulacji odnoszących się do kwestii socjalnych sędziów Trybunału i ich rodzin.

III. Grupa posłów dokonała analizy ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego i zwróciła uwagę, że zgodnie z art. 3 ustawy, „Sędzią Trybunału może zostać osoba, która wyróżnia się wiedzą prawniczą oraz spełnia wymagania niezbędne do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego”. Ustawodawca nie uwzględnił w tym przepisie wymogów niezbędnych do pełnienia urzędu na stanowisku drugiego z najwyższych sądów konstytucyjnych, a mianowicie Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Grupa posłów uznała, że w związku z tym, że Sąd Najwyższy i Naczelny Sąd Administracyjny są najważniejszymi sądami w państwie, a ich istnienie jest umocowane w Konstytucji nie można deprecjonować pozycji żadnego z tych dwóch organów, a tym bardziej wymagań dla kandydatów urząd sędziowski w tych sądach.

Z tego względu, w ramach swobody ustawodawczej, wnioskodawca proponuje, by do konstytucyjnego organu władzy sądowniczej, którym jest Trybunał Konstytucyjny mieli dostęp kandydaci, którzy spełniają wymogi przewidziane na stanowisko sędziowskie w Sądzie Najwyższym lub w Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

IV. Drugim zmienianym przepisem jest art. 19 ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego. W obecnym brzmieniu przepis ten stanowi: „Art. 19. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do praw i obowiązków sędziów Trybunału stosuje się odpowiednio przepisy art. 43-45 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym”. Ograniczenie możliwości odpowiedniego stosowania przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym do kilku jej przepisów spowodowało, że trudno jest jedynie w oparciu o zasady ogólne wynikające z przepisów prawa pracy i przepisów zabezpieczenia społecznego określić prawa członków rodziny sędziego Trybunału Konstytucyjnego w zakresie zabezpieczenia społecznego. Przed dniem

wejścia w życie ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego zagadnienia te były przesądzone przez odpowiednie stosowanie przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym, a następnie na podstawie ustawy o Sądzie Najwyższym przez stosowanie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Skoro obecnie trudności przynosi właściwe podanie podstaw świadczeń z zabezpieczenia społecznego dla rodzin sędziów TK, w tym rodzin sędziów TK w stanie spoczynku, grupa posłów uznała za zasadne, by powrócić do dotychczasowej praktyki, że ogólnie w kwestiach nieuregulowanych w sprawie statusu sędziów Trybunału Konstytucyjnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o Sądzie Najwyższym. Na organach stosujących prawo będzie spoczywać określenie, które przepisy ustawy o Sądzie Najwyższym będą miały zastosowanie.

Wnioskodawca jest świadomy, że urząd sędziego konstytucyjnego ma wyraźne cechy odrębności, które zasługują na odrębną regulację. Wyrazem tego jest zmieniana ustawa o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Mimo pewnych podobieństw do statusu sędziego w sądach powszechnych, administracyjnych oraz Sądzie Najwyższym, urząd sędziego Trybunału ma takie właściwości, że tylko w niewielkim zakresie, w tym spraw typowych dla realizacji praw pracowniczych w ramach stosunku służbowego nawiązywać do odpowiedniego stosowania przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym.

Zatem wnioskodawca podkreśla, że zastosowana w zmienianym art. 19 ogólna formuła odpowiedniego stosowania przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym będzie dotyczyła jedynie spraw nieuregulowanych w ustawie o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego związanych z obowiązkami i prawami sędziów, w tym będzie ona dotyczyła stosunku służbowego np. urlopu wypoczynkowego, uprawnień socjalnych, dodatku do wynagrodzenia związanego ze stażem pracy, a także zabezpieczenia społecznego rodzin sędziów TK.

V. By zapewnić spójność i ciągłość regulacji dotyczącej statusu rodzin zmarłego sędziego Trybunału Konstytucyjnego albo sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku projektodawca wprowadza przepisy, które mają obowiązywać z mocą od dnia wejścia w życie ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Treść tych przepisów, wzorowana na art. 101 i art. 102 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych z 2001 r., ma być gwarancją, że rodzina zmarłego sędziego Trybunału nie pozostanie bez zabezpieczenia społecznego, które przysługuje innym podmiotom.

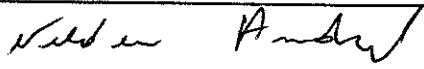

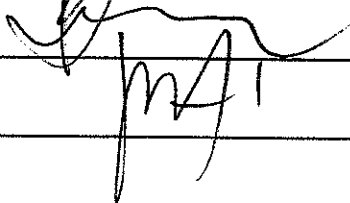
VI. Konsekwencją wprowadzonych zmian będzie większa przejrzystość regulacji dotyczącej statusu sędziów TK zarówno, jeśli chodzi o wymogi stawiane kandydatom na stanowisko sędziego, jak i o prawa i obowiązki, które przysługują sędziom TK w związku ze stosunkiem służbowym. Nade wszystko zostanie wyraźnie zapewnione określone zabezpieczenie społeczne członkom rodzin sędziów Trybunału Konstytucyjnego, co stanowi realizację zasad konstytucyjnych.

VII. Projekt wywołuje pozytywne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne.

VIII. Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Lista posłów KP PiS

popierających projekt ustawy o zmianie ustawy o stanie sędziów Trybunału Konstytucyjnego

L.p.	Imię i nazwisko	Podpis
1.	Adam Abramowicz	
2.	Andrzej Adamczyk	
3.	Waldemar Andzeł	
4.	Dorota Arciszewska-Mielewczyk	
5.	Jan Ardanowski	
6.	Iwona Arent	
7.	Marek Ast	
8.	Zbigniew Babalski	
9.	Piotr Babiarz	
10.	Piotr Babinetz	
11.	Ryszard Bartosik	
12.	Barbara Bartuś	
13.	Dariusz Bąk	
14.	Włodzimierz Bernacki	
15.	Jerzy Bielecki	
16.	Zbigniew Biernat	
17.	Mariusz Błaszczak	
18.	Jacek Bogucki	
19.	Joanna Borowiak	